

Μαρκ Ζάντι Επικεφαλής οικονομολόγων της Moody's Analytics

«Θα περάσουν αρκετά χρόνια για να αρθούν οι έλεγχοι κεφαλαίων»

Ανήσυχος για το ενδεχόμενο Grexit και επιφυλακτικός για την εφαρμογή της συμφωνίας μεταξύ Ελλάδας και ευρωζώνης εμφανίζεται ο κορυφαίος οικονομολόγος

Στον ΑΛΕΞΑΝΔΡΟ ΚΟΝΤΗ
a.kontis@realnews.gr

Την ανησυχία του για την εφαρμογή της συμφωνίας μεταξύ της ελληνικής κυβέρνησης και των υπόλοιπων χωρών της ευρωζώνης εκφράζει ο επικεφαλής των οικονομολόγων της Moody's Analytics, Μαρκ Ζάντι. Μιλώντας αποκλειστικά στη Realnews, ο κορυφαίος Αμερικανός οικονομολόγος θεωρεί ότι οι αμφιβολίες για την εφαρμογή της συμφωνίας πηγάζουν από τη διενέργεια των πρόωγων εκλογών αλλά και από την αδυναμία των προηγούμενων ελληνικών κυβερνήσεων να εφαρμόσουν πλήρως τα παλαιότερα προγράμματα διάσωσης της ελληνικής οικονομίας.

Παράλληλα, ο Μ. Ζάντι θεωρεί ότι το ενδεχόμενο ενός Grexit δεν έχει ακόμα απομακρυνθεί πλήρως, προσθέτοντας πως οι κεφαλαιακοί έλεγχοι στις ελληνικές τράπεζες θα παραμείνουν για αρκετά ακόμα χρόνια. Όσο για το ελληνικό χρέος, ο επικεφαλής της Moody's Analytics θεωρεί ότι η ελάφρυσή του θα γίνει εφικτή μόνο μετά την πλήρη εφαρμογή της συμφωνίας από την ελληνική κυβέρνηση.

ΧΡΕΟΣ

«Η ελάφρυνση του χρέους της Ελλάδας είναι απολύτως απαραίτητη. Στα σημερινά επίπεδά του το ελληνικό χρέος είναι μη βιώσιμο. Παρ' όλα αυτά, η ευρωζώνη δεν θα προχωρήσει σε αυτή την ελάφρυνση μέχρι να γίνει ξεκάθαρο ότι η Ελλάδα είναι στο μονοπάτι των οικονομικών μεταρρυθμίσεων»

■ Η συμφωνία μεταξύ της Ελλάδας και των δανειστών χαρακτηρίζεται ως ιδιαίτερα σκληρή. Θεωρείτε πως η εφαρμογή της είναι προαπαιτούμενο για την επίτευξη οικονομικής σταθερότητας στην Ελλάδα;

Ναι, γιατί χωρίς μια συμφωνία μεταξύ της Ελλάδας και των υπόλοιπων χωρών της ευρωζώνης το ελληνικό τραπεζικό σύστημα θα κατέρρεε. Οι ελληνικές τράπεζες απαιτούν ένα σημαντικό ποσό κεφαλαίου και ρευστότητας για να παραμείνουν αξιόπιστες. Αυτή την αναγκασία στήριξη στις ελληνικές τράπεζες μπορεί να την παρέχει μόνο η ευρωζώνη.

■ Η απόφαση για πρόωρες εκλογές στην Ελλάδα προκαλεί αμφιβολίες για την εφαρμογή της συμφωνίας;

Ναι, η συνεχιζόμενη πολιτική αβεβαιότητα στην Ελλάδα αυξάνει τον κίνδυνο για τη μη έγκαιρη εφαρμογή οποιασδήποτε συμφωνίας με την ευρωζώνη. Ακόμα και αν η πολιτική κατάσταση ήταν πιο σταθερή, θα υπήρχε ένας έντονος σκεπτικισμός για την εφαρμογή μιας συμφωνίας. Αυτό οφείλεται στην αποτυχία των προηγούμενων ελληνικών κυβερνήσεων να εφαρμόσουν τις παλαιότερες συμφωνίες.

■ Μία από τις αποτυχίες που αναφέρετε είναι προφανώς και οι αποκρατικοποιήσεις, καθώς εδώ και αρκετά χρόνια δεν έχει υπάρξει πραγματικό επενδυτικό ενδιαφέρον για την ελληνική κρατική περιουσία. Πού οφείλεται αυτό;

Είναι απλό. Οι επενδυτές δεν πρόκειται να επενδύσουν στην Ελλάδα, έως ότου είναι απόλυτα βέβαιο ότι θα παραμείνει μέλος της ευρωζώνης.

■ Δηλαδή πιστεύετε ότι το Grexit είναι ακόμα πιθανό;

Ναι, το Grexit παραμένει πιθανό, αν και οι πιθανότητες πλέον είναι μικρότερες. Νομίζω ότι οι αξιωματούχοι της Ελλάδας και της ευρωζώνης έχουν «κοιτάξει την άβυσσο» και έχουν συνειδητοποιήσει ότι το Grexit θα ήταν

καταστροφή για τον ελληνικό λαό και για ολόκληρη την Ευρώπη. Πιστεύω πως όλοι θα εργαστούν πάρα πολύ σκληρά για να αποφύγουν ένα τέτοιο ενδεχόμενο.

■ Εκτός από την εφαρμογή της συμφωνίας, πότε πιστεύετε ότι η Ελλάδα θα μπορέσει να ξεπεράσει τη ζημία που έγινε από τους κεφαλαιακούς ελέγχους στις τράπεζες;

Θα περάσουν ενδεχομένως αρκετά χρόνια για να αρθούν οι έλεγχοι κεφαλαίων στις τράπεζες, υπό την προϋπόθεση βεβαίως ότι η Ελλάδα θα εφαρμόσει τη συμφωνία μένοντας στην ευρωζώνη. Βασιζόμενοι στην εμπειρία από τους κεφαλαιακούς ελέγχους σε άλλες χώρες, όπως η Ισλανδία και η Κύπρος, χρειάζεται πολύ περισσότερος χρόνος από ό,τι αρχικά υπολογίζεται ώστε να αποκατασταθεί η εμπιστοσύνη στις τράπεζες και να αρθούν οι έλεγχοι κεφαλαίων.

■ Σε αυτό το στάδιο το ΔΝΤ έχει μείνει εκτός από τη χρηματοδότηση της Ελλάδας. Πιστεύετε ότι οι ευρωπαϊκοί μηχανισμοί μπορούν να στηρίξουν την Ελλάδα από μόνοι τους ή προβλέπετε εμπλοκή του ΔΝΤ στο άμεσο μέλλον;

Η ευρωζώνη είναι ικανή να χρηματοδοτήσει από μόνη της την Ελλάδα, αλλά το πιθανότερο είναι ότι το ΔΝΤ θα συμμετάσχει αν η ευρωζώνη προχωρήσει στην ελάφρυνση του ελληνικού χρέους, οδηγώντας τη χώρα σε βιώσιμο οικονομικό μονοπάτι. Εφόσον η Ελλάδα εφαρμόσει πλήρως τους όρους της συμφωνίας, πιστεύω ότι οι αξιωματούχοι της ευρωζώνης θα υποχωρήσουν μειώνοντας το χρέος της Ελλάδας. Τότε το ΔΝΤ θα εμπλακεί, προσφέροντας επιπλέον βοήθεια.

■ Συνεπώς θεωρείτε ότι το σημερινό χρέος της Ελλάδας δεν είναι βιώσιμο.

Ακριβώς. Η ελάφρυνση του χρέους της Ελλάδας είναι απολύτως απαραίτητη. Στα σημερινά επίπεδά του το ελληνικό χρέος είναι μη βιώσιμο. Παρ' όλα αυτά, η ευρωζώνη δεν θα προχωρήσει σε αυτή την ελάφρυνση μέχρι να γίνει ξεκάθαρο ότι η Ελλάδα είναι στο μονοπάτι των οικονομικών μεταρρυθμίσεων.

ΟΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

«Το μέλλον είναι λαμπρό αν κυβέρνηση και πολίτες κάνουν τις δύσκολες επιλογές»

■ Ποια είναι η γνώμη σας γενικά για την ευρωζώνη; Πιστεύετε ότι η Ελλάδα είναι το μοναδικό πρόβλημά της;

Η ευρωζώνη έχει σοβαρά οικονομικά προβλήματα, αλλά είμαι αισιόδοξος για τις προοπτικές της. Έχουν γίνει πολλά πράγματα από τότε που ξεκίνησε η κρίση στην Ελλάδα, πριν από 5 χρόνια. Μέχρι σήμερα έχουν δημιουργηθεί νέοι θεσμοί και μηχανισμοί για τη διαχείριση της κρίσης και ως αποτέλεσμα η ευρωζώνη είναι πιο ισχυρή και πιο ολοκληρωμένη. Επιπλέον, κάποιες ευρω-

παϊκές χώρες έχουν προχωρήσει σε δύσκολες δομικές μεταρρυθμίσεις, οι οποίες ήδη έχουν ως αποτέλεσμα τη δημιουργία πολύ ισχυρότερων οικονομιών. Η Ιρλανδία και η Ισπανία είναι καλά παραδείγματα αυτής της επιτυχίας. Το μέλλον της Ευρώπης είναι λαμπρό, όπως και η μακροπρόθεσμη προοπτική για την Ελλάδα, από τη στιγμή βέβαια που η κυβέρνηση και οι πολίτες είναι πρόθυμοι να κάνουν τη δύσκολη επιλογή να αλλάξουν την οικονομία τους. Πιστεύω πως η δυνατότητα υπάρχει και η αλλαγή θα γίνει.